

Maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Hoe verhoudt Smallingerland zich tot de rest van het land?

Omgevings/beleidsindicatoren

Sport- en beweegcijfers

Gezondheidsindicatoren

Kerncijfers Smallingerland	Hoogopgeleiden	Besteedbaar inkomen	Niet-westerse migranten	Grijze druk	Stedelijkheid
	Lokaal 29,3% Landelijk 36,6%	Lokaal € 44.000 Landelijk € 49.400	Lokaal 6,9% Landelijk 14,4%	Lokaal 39,3% Landelijk 34,1%	Lokaal Matig Landelijk n.v.t.

	Lokaal	Landelijk
Gemiddeld aantal sportaccommodaties	25,0	21,5
Gemiddelde afstand tot sporthal	2,0 km	1,6 km
Score beweegvriendelijke omgeving	64	65
Nabijheid van voorzieningen	41	63
Sportaccommodaties	54	58
Recreatief groen en blauw	71	62
Speelplekken	91	80
Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner	€ 69,0	€ 91,7

	Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	69,9%	70,0%
Ernstig overgewicht	18,1%	15,7%
Stress	17,9%	20,6%
18 - 64 jaar	22,7%	24,8%
65+	5,0%	7,3%
Jongeren met psychische klachten	38,9%	27,4%

	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	44,9%	47,5%
18 - 64 jaar	46,6%	50,3%
65+	40,5%	38,9%
Wekelijkse sporters	43,8%	53,6%
Sportbondleden	23,8%	24,0%
0 - 9 jaar	15,7%	20,0%
10 - 24 jaar	38,6%	42,0%
25 - 44 jaar	25,0%	22,0%
45 - 64 jaar	21,6%	21,0%
65+	17,3%	16,0%
Ongeorganiseerde sporten		
Wielrennen	1,0%	1,8%
Fitness	22,0%	23,8%
Sportief wandelen	3,0%	4,3%
Hardlopen	8,0%	10,0%
Fietsgebruik	28,2%	26,3%

Toelichting

Deze indicatoren zijn geselecteerd op basis van beschikbare gegevens voor alle gemeenten. De gezondheidsindicatoren zijn geselecteerd wanneer bekend is dat sport en bewegen hier effect op kan hebben (zie Human Capital Model). Ontbrekende gegevens worden aangegeven met '-'.
 • Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegrichtlijnen voldoet (in 3 groepen: 5-24 jaar, 25-54 jaar en 55+) en hier is 10% van genomen.
 • Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaaleconomische waarde van sport en bewegen uit het rapport 'De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen'. Deze waarden zijn geïndexeerd naar de waarde in 2022.
 • Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse opbrengsten op basis van een discontovoet van 2,25% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 68 jaar (voor de 5-24 jarigen), 43,6 jaar (voor de 25-54 jarigen) en 18,4 jaar (voor de 55-99 jarigen) (uitgaande van een gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar) en bij elkaar opgeteld.

Kerncijfers

Hoogopgeleiden (2022)

Het percentage personen in een gemeente waarbij het hoogst behaalde onderwijsniveau het hbo of wo is.

Besteedbaar inkomen (2021)

Gemiddeld besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens excl. studenten.

Niet-westerse migranten (2022)

Het percentage personen met een niet-westerse migratieachtergrond in de gemeente.

Grijze druk (2022)

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Stedelijkheid (2022)

De mate van stedelijkheid bestaat uit vijf categorieën van niet stedelijk tot zeer sterk stedelijk en is gebaseerd op het aantal adressen per vierkante kilometer.

Omgevings-/beleidsindicatoren

Gemiddeld aantal sportaccommodaties (2022)

Deze indicator geeft het aantal recreatieve sportaccommodaties per 10.000 inwoners weer. Er is rekening gehouden met de verschillen in de diversiteit en capaciteit van de accommodaties.

Gemiddelde afstand tot sporthal (2020)

De gemiddelde afstand in kilometers via de weg, van inwoners van een gemeente of in Nederland als geheel, naar de dichtstbijzijnde sporthal.

Score beweegvriendelijke omgeving (2022)

De indicator beweegvriendelijke omgeving gaat van 0 tot 100 en laat zien in hoeverre de openbare ruimte mogelijkheden biedt voor mensen om te sporten en te bewegen. De veronderstelling is dat een beweegvriendelijke omgeving (dus een hogere score) het beweeggedrag positief beïnvloedt.

• De indicator bestaat uit vier deelindicatoren, [klik hier voor meer uitleg](#). Bij de deelindicator sport- en speelplekken ontbreken vaak data om deze indicator nauwkeurig te berekenen. Bij een score onder <10 is daarom aangegeven dat de gegevens ontbreken. [Lees hier wat je moet doen om een nauwkeurig cijfer te krijgen](#).

Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner (2022)

Gemeentelijke uitgaven aan sportbeleid, -activering en -accommodaties per inwoner. Dit betreft een bewerking van Rebel en het Mulier Instituut t.b.v. de SROI-berekening. De bedragen komen daarom niet overeen met de bedragen uit de Monitor sportuitgaven gemeenten 2022.

Gezondheidsindicatoren

Ervaren goede gezondheid (2022)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat 'goed' of 'zeer goed' antwoordt op de vraag naar algemene gezondheidstoestand.

Ernstig overgewicht (2022)

Percentage personen vanaf 18 jaar met een BMI van 30 of hoger.

Stress (2022)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat afgelopen vier weken (heel) veel stress heeft ervaren.

Jongeren met psychische klachten (2021)

Percentage jongeren uit het tweede en vierde leerjaar van het voortgezet onderwijs dat psychische klachten heeft volgens de [Mental Health Inventory 5](#).

Sport- en beweegcijfers

Beweegrichtlijnen (2022)

Percentage personen dat minstens 150 minuten matig intensief beweegt per week en minimaal twee keer per week bot- en/of spierversterkende oefeningen doet. Voor ouderen horen hier ook balansoefeningen bij. [Lees hier meer over de beweegrichtlijnen](#).

Wekelijkse sporters (2022)

Percentage personen dat minstens één keer per week sport.

Sportbondleden (2022)

Percentage personen met één of meer lidmaatschappen bij een sportbond.

Ongeorganiseerde sporten (2022)

Percentage volwassenen (18 jaar en ouder) dat hardloopt, wielrent, wandelt of fitnesst. Voor het landelijk percentage is het gemiddelde van de gemeenten genomen.

Fietsgebruik (2015-2019)

Percentage personen dat een gewone fiets gebruikt bij een afstand van minder dan 7,5 km. Het betreft verplaatsingen per fiets waarin de gemeente als vertrekplaats is aangemerkt. Cijfers van gemeenten die na 2019 zijn gefuseerd, zijn niet in dit overzicht opgenomen, of worden getoond in de samenstelling zoals dat het geval was in 2019.

Opbrengsten sport en bewegen (2022)

Het getoonde bedrag geeft aan dat zodra 10% van de mensen die niet voldoen aan de beweegrichtlijnen hier wél aan zouden voldoen, dit jaarlijks gemiddeld leidt tot X euro aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van deze groep.

Berekening opbrengsten sport en bewegen

• Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegrichtlijnen voldoet (in 3 groepen: 5-24 jaar, 25-54 jaar en 55+) en hier is 10% van genomen.
 • Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaaleconomische waarde van sport en bewegen uit het rapport 'De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen'. Deze waarden zijn geïndexeerd naar de waarde in 2022.
 • Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse opbrengsten op basis van een discontovoet van 2,25% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 68 jaar (voor de 5-24 jarigen), 43,6 jaar (voor de 25-54 jarigen) en 18,4 jaar (voor de 55-99 jarigen) (uitgaande van een gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar) en bij elkaar opgeteld.

Let op

• Het getoonde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Lees het artikel '[Wat is de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen](#)' voor meer informatie.
 • Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar één volledig zichtbaar wordt.
 • De opbrengsten van sport en bewegen zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde en teruggerekend naar gemeentelijke aantallen. Het risico op afwijken van het bedrag is groter bij kleinere gemeenten.

SROI (2022)

De SROI, Social Return On Investment, is het verhoudingsgetal tussen maatschappelijke kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Deze cijfers zijn berekend door Rebel en het Mulier Instituut in 2022 en in 2024 door het Kenniscentrum Sport & Bewegen geüpdatet met de cijfers uit 2022. Lees het artikel '[SROI van sport en bewegen: maatschappelijke opbrengsten zijn 2,76 keer zo hoog als de kosten](#)' voor de toelichting van de SROI van sport en bewegen. Deze SROI is gebaseerd op de kosten en de beweegrichtlijnen van 2022. [Hier vind je het document](#) dat de aanpassingen toelicht.